

**Agencija za pošto in elektronske
komunikacije Republike Slovenije**
Stegne 7, p.p. 418

1001 Ljubljana

Ljubljana, 9. 5. 2013

PREDMET: Predlogi in pripombe na Splošni akt o vpisovanju, zbiranju in dostopu do podatkov o omrežnih priključnih točkah iz evidence infrastrukturnih omrežij in objektov

ZVEZA: Poziv objavljen na spletni strani Agencije, dne 2. 4. 2013

Spoštovani!

Združenje za informatiko in telekomunikacije v okviru Gospodarske zbornice v skladu s pozivom Agencije podaja predloge in pripombe na Splošni akt o vpisovanju, zbiranju in dostopu do podatkov o omrežnih priključnih točkah iz evidence infrastrukturnih omrežij in objektov (v nadaljevanju: Splošni akt), objavljen na spletni strani Agencije. Predlogi in pripombe so bili oblikovani znotraj novoustanovljene Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij SOEK, ki deluje v okviru Združenja za informatiko in telekomunikacije.

I.

Agencija v dokumentu Obrazložitev predloga Splošnega akta navaja, da je predlog predmetnega podzakonskega akta pripravljen na podlagi drugega odstavka 14. člena Zakona o elektronskih komunikacijah. Predlog splošnega akta naj bi podrobneje določal podatke o omrežni priključni točki, katere morajo lastniki komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v okviru določil 14. člena zakona poročati direktno organu pristojnemu za geodetske zadeve, ter način njihovega zbiranja. Poleg tega naj bi predlog splošnega akta z namenom ustreznega zavarovanja poslovnih skrivnosti lastnikov komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture določal tudi kategorije uporabnikov po načinu dostopa do teh podatkov.

Operaterji, člani Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij SOEK bi želeli uvodoma poudariti, da predstavlja obveznost posredovanja podatkov o omrežnih priključnih točkah eno od večjih novih zakonskih obveznosti, ki bo terjala velike kadrovske in organizacijske napore za njeno izpolnitev. Operaterji se zavedamo, da želi država s tem ukrepom pridobiti ustrezne informacije o razpoložljivosti širokopasovnih povezav do posameznih podjetij in gospodinjestev (t.i. kartiranje), vendar želimo opozoriti, da so projekti kartiranja glede na izkušnje držav EU, ki so jih že izvedle izredno kompleksni in finančno zahtevni. Tovrstne projekte je potrebno skrbno načrtovati v izogib pridobitve nekvalitetnih in neprimerljivih podatkov. Pri zbiranju podatkov pa je nujno potrebno slediti principu sorazmernosti glede na željen rezultat.

Upošteva je navedeno menimo, da predlog Splošnega akta potrebuje dodatno usklajevanje in ustrezne spremembe ter dopolnitve.

II.

Glede same vsebine predloga Splošnega akta ocenjujemo, da bi bilo potrebno jasno izločiti obveznost lastnikov brezžičnih omrežij za posredovanje podatkov. Da se obveznosti posredovanja podatkov o priključni točki nanašajo zgolj na priključke javnih komunikacijskih omrežij na fiksni lokaciji je možno sklepati le na podlagi opisa izmenjevalnega formata iz Priloge Splošnega akta. Priključna točka javnega mobilnega omrežja je SIM kartica, ki je ni mogoče enoznačno povezati s fiksnim naslovom stavbe.

V predlogu splošnega akta ni navedeno na kakšen način bodo posredovani podatki (papirno, elektronsko) in na kakšen način bodo posredovani podatki varovani. Gre namreč za izredno občutljive poslovne skrivnosti operaterjev. Tudi v Prilogi, ki se imenuje Izmenjevalni format za posredovanje podatkov o dostopnosti širokopasovnega omrežja v Sloveniji formata za posredovanje ni moč najti niti ni navedeno kdo o njem odloči. Navedeni so namreč zgolj parametri priključne točke, ki jih je potrebno posredovati organu za geodetske zadeve. V predlogu je zgolj navedeno, da obrazec objavi na svoji spletni strani organ pristojen za geodetske zadeve.

V dokumentu nadalje ni navedeno v kolikem času bodo podatki oziroma sprememba podatkov posredovani s strani operaterjev obdelani in objavljeni na portalu. Ažurnost podatkov objavljenih na portalu je glede na njihovo dinamičnost izrednega pomena.

Konkretno predlagamo naslednje dopolnitve besedila predloga Splošnega akta:

K 4. točki 2. člena:

Potrebno dodati definicijo: »kdo je lastnik« in »kaj je pripadajoča infrastruktura« za potrebe tega podzakonskega akta.

K 3. členu:

Manjka opredelitev podatkov iz prvega odstavka 14. člena zakona.

K 2. odstavku 3. člena:

Ta odstavek vsebuje precej nejasnosti: kdaj organ objavi obrazce, so obrazci že pripravljene in ali je potreben prilagoditveni rok?

Dodatno naj se natančno opredeli, da obrazci, ki jih objavi organ, pristojen za geodetske zadeve lahko vsebujejo le podatke, ki so določeni v Prilogi predloga splošnega akta.

K 4. členu:

Tudi v tem členu ni določeno kdaj, kako se objavijo ti podatki niti kaj je mišljeno kot nabor. Potrebno dopolniti.

K 6. členu:

Iz dokumenta ni razvidno za kakšen portal gre. Ali bo vzpostavljen / razvit nov portal za namen shranjevanja podatkov o priključnih točkah? Na kakšen način bodo predstavljeni podatki v tabelarni obliki ali grafično? Na kakšen način bodo uporabniki portala pridobili pravico do vpogleda in kdo jim bo to pravico dodeljeval in jih kategoriziral.

K 7. členu:

Glede na dejstvo, da gre za občutljive poslovne podatke operaterjev je potrebno določbe v zvezi s poslovno skrivnostjo natančneje definirati. Kaj je mišljeno kot javni dostop? Glede na dejstvo, da lahko operater vse posredovane podatke označi kot poslovno skrivnost ali

ima organ pristojen za geodetske zadeve sploh pravico objaviti informacijo o lastniku priključka in podatke o priključku na določenem naslovu. Nadalje nas zanima kako bo upravljavec podatkov, organ pristojen za geodetske zadeve upošteval in obdeloval podatke označene kot poslovna skrivnost? Operaterji ocenjujemo, da bi bilo potrebno že v Splošnem aktu določiti, da mora biti vsak vpogled v podatke zabeležen z ustrežno obrazložitvijo za kater namen je bil izveden dostop do podatkov, ki so poslovna skrivnost posameznega operaterja.

Nadalje ugotavljamo, da prihaja do nejasnosti v zvezi z določitvijo podatkov, ki so oziroma niso javni. V 6. členu je uvodoma navedeno, da »podatki evidence niso javni«. V 7. členu pa je določeno, da imajo uporabniki s srednjo prioriteto in uporabniki z najnižjo prioriteto »javni dostop do podatkov drugih lastnikov« oz. »javni dostop, ki ima vpogled v izvzetimi poslovnimi skrivnostmi«. Po našem mnenju gre za omejen dostop in ne za javni dostop v smislu javne dostopnosti.

Iz predloga besedila prav tako ni razvidno kaj je mišljeno s časom trajanja zahtevanega dostopa. Kakšen pomen ima varovanje poslovnih skrivnosti, če se omogoči dostop do podatkov vsem kategorijam iz 4. odstavka (glede na zadnji stavek 4. odstavka)? V kolikor bodo podatki nepooblaščenoma razkriti lahko zaradi tega nastane velika poslovna škoda. Na kakšen način bo operaterjem povrnjena morebitna storjena škoda.

Operaterji predlagamo, da se v primeru zahteve za dostop do podatkov opredeljen v četrtem odstavku 7. člena, ki ga prejme Agencija vedno pridobi in utemeljeno upošteva mnenje operaterja(ev) čigar podatki bodo razkriti.

III.

Priloga: IZMENJEVALNI FORMAT ZA POSREDOVANJE PODATKOV O DOSTOPNOSTI DO ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA V SLOVENIJI je zelo kompleksna, vendar po našem mnenju še vedno precej nejasna.

Ocenjujemo, da bi bilo potrebno k prilogi podati navodila za izpolnjevanje, ki bi operaterjem olajšala izpolnjevanje kompleksnih podatkov. Nekateri operaterji imajo tudi več deset in sto tisoč priključnih točk v svojem omrežju, kar zahteva maksimalno racionalizacijo postopka. Nadalje je potrebno upoštevati obstoječe sisteme operaterjev in razpoložljivost podatkov. Dodatno zbiranje podatkov ali njihova obdelava za potrebe posredovanja podatkov na podlagi Splošnega akta je nedopustna saj predstavlja nesorazmerno obremenitev operaterjev.

Po pregledu Opisa atributov ugotavljamo, da so le-ti zelo skopi in nedefinirani. Iz opisa namreč ni mogoče enoznačno ugotoviti katere omrežne priključne točke, se vpisujejo v evidence infrastrukturnih omrežij:

- Ali se posredujejo podatki izključno za priključne točke v stanovanjskih in poslovnih zgradbah ali tudi iz drugih delov omrežja? Kot rečeno akt tehničnih definicij omrežne priključne točke ne vsebuje iz predpisanega izmenjevalnega formata pa bi bilo moč sklepati, da se vpisujejo samo omrežne priključne točke na stavbah.
- Pomanjkljiva je tudi definicija pojma »optični priključek«
 - o ali je to samo priključna točka na optičnem delilniku?
 - o Ali so to sistemi prenosa, ki so priključeni na optična vlakna? V kolikor je temu tako, katera stran naprave je relevantna za vpis v evidenco – linijska ali pritočna? Ali se upošteva končna, pa še ne popolnoma izkoriščena zmogljivost sistema? Ali se upošteva število pritočnih vmesnikov ali dejanska izkoriščenost razpoložljive zmogljivosti na linijski strani naprave. Na primer, če so na lokaciji na DWDM napravo priključene agregacijske naprave različnih tehnologij – katere zmogljivosti in strani naprave (linijska ali pritočna) se upoštevajo? Podobno vprašanje velja tudi

za vse sisteme prenosa (SDH), ki prav tako omogoča priključitev različnih pasovnih širin na pritočni strani in končno kapaciteto na linijski strani.

- Kakšna je definicija pojma "bakrene parice": Ali je v tem primeru priključna točka sama parica ali na primer vmesnik na stikalu, na katerega je priključeno na primer še eno stikalo, le ta na IP/MPLS usmerjevalnik ta pa na eno od razpoložljivih valovnih dolžin na DWDM sistemu prenosa?
- Kakšna je definicija pojma »Brezžično«
 - o kateri vmesniki se vpisujejo v evidence – pritočni ali linijski. Ali je na pritočni strani relevanten podatek o številu razpoložljivih fizičnih vmesnikov? Vedeti moramo, da se promet v praksi "switcha" in če tega dejstva ne upoštevamo, bi bila skupna zmogljivost popolnoma izkoriščenih vmesnikov na pritočni strani MW naprave veliko višja, kot je zmogljivost na linijski strani naprave, zaradi česar se postavlja vprašanje kateri podatek se vpisuje v evidenco.

Na podlagi navedenih primerov, menimo, da je potrebno akt ustrezno dopolniti s tehničnimi definicijami omrežne priključne točke ter podatki za vpis v evidence infrastrukturnih omrežij in objektov, saj bi predlagani izmenjevalni format za posredovanje podatkov o dostopnosti do širokopasovnega omrežja lahko povzročil vpisovanje nepravilnih in nepopolnih podatkov v evidenco. Kot smo že opozorili, lahko privedejo navedene nedorečenosti do vpisa neprimernih podatkov in posledično nepravilnih rezultatov.

IV.

Operaterji, člani Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij SOEK zato predlagamo, da z namenom priprave kvalitetnega Splošnega akta o vpisovanju, zbiranju in dostopu do podatkov o omrežnih priključnih točkah iz evidence infrastrukturnih omrežij in objektov Agencija v sodelovanju z organom pristojnim za geodetske zadeve natančno prouči posredovane pripombe in predloge, ter izvede še en krog javnega posvetovanja. Javno posvetovanje naj vključuje tudi izvedbo delavnice na kateri bosta Agencija in organ pristojen za geodetske zadeve predstavila dopolnjen predlog Splošnega akta z ustrežno prilogo ter obrazložitvami ter morebitna odprta vprašanja povezana z obveznostjo posredovanja podatkov ter njihovo obliko in obsegom.

Lep pozdrav!

Dušan Zupančič
Direktor Združenja za informatiko in telekomunikacije pri GZS

Špela Dekleva
Predsednica Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij SOEK pri ZIT, GZS

